БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР НЭГЭДЭГТЫ!

МАРТ 14 среда 1940 он № 60 (3061) Сэн 10 мунгэ.

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

ВКП(б)-эйн XVIII СЪЕЗДЫН ТОГТООЛНУУДЫЕ БЭЕЛҮҮЛГЭЭР СУСАРАЛТАГҮЙ ХҮДЭЛМЭРИЛХЭ

Большевигүүдэй парти болбол удэо хүтэлбэрилхы партийна органуудай отчедуудые ба һунгалтануудые үнгэргэжэ байна. Хаа-хаанагүй эхин парторганизацинуудай суглаанууд ба олохи районно конференцинүүд дүүрээд байна; городской ба областной партийна конференцинүүд боложо байна; ойрын үдэрнүүдтэ союзна республикануудай компартинуудай съездүүд наадахань. Хаа хаанагүй—суглаанууд ба конференцинүүд дээрэ—коммунистнууд болбол XVIII партийна съездын тогтоолнууд хэр дүүргэгдэжэ гэһэн тэмдэг доро өөһэдынгөө хүдэлмэриие хаража үзэнэд. Энэ хадаа үнгэрһэн замаа алдуугүйгөөр шалгаха арга олгожо байна. Хаа-хаанагүй, манай партиин анхарал хадаа историческа съездын директивүүдые үшөө бүри түргэнөөр ба амжалтатайгаар бэелүүлгые саашадаа хангаха ябадалда шаглуулагдаха.

Эгээл нэгэ жэлэй саад тээ, Бүхэсоюзна Коммунистическа партиин съезд Москвада наадаба. Тэрээнэй түрүүшын заседани дээрэ партиин Центральна Комитедэй хүдэлмэри тухай отчетно докладтайгаар нүхэр Сталин выступалһан байгаа. Манай вождь ба багшын доклад болбол социализмын оронөй үнгэргэһэн замай тон гүнзэгы ба али һонор шализ үгэһэн ба уласхоорондын байдалай ба тэрээнһээ дуулдыдаг гараһан, социалистическа гүрэнэй зорилгонуудай гениальна характеристикые үгэһэн байна. Доклад болбол эрэлдүүлдэө хүрэхэ замыень шалшадта нээһэн юм; манай оронөй социализмһаа коммунизмда шата дамжан ороходо агууехэ программа энэ доклад соо хэлэгдэһэн байгаа.

Уласхоорондын байдалай сталинска характеристика хадаа бүхы наһандаа дуулдаһан, тэрэ үдэрһөө хойшо нэгэ жэл үнгэрбэ. Хадан мэн тоото мэдэвжэ буржуазна капиталнүүдэй урилхарагаһаа ба нэгэ жэлэй саад тээ тэдэнэй хэлэһэн үгэнүүдһээ мүршье үлөөгүй. Ажабайдал хадаа тэдэниие буруу болгоо, бодолгүй буржуазна политигуудые нэлэдэ барна. Манай дэлхэйн вождь, Маркс, Энгельс, Ленинэй хэрэгүүдые үргэлжүүлэгшэ, Сталинай урид харалга ла, сталинска прогноз ла бүрин ба хүсэд зүб болоо. Сталин болбол шэнэ империалистическа дайниие үүсхэгшэдтэ эсэргүү, хэлүүниие бусэдай гараар хаман дүүрэхэ дуратэнда эсэргүү, тэрэ дайнай һэргээн хамагаалһан байна. Нүхэр Сталин мэнгэ дахин зүб байгаа гэжэ бүхы арадууд мэдэнэ. Англи ба Франциин удэридахы кругууд болбол хоёрдохи империалистическа дайе Эрбоподо үүсхэө, дайнай галые Советскэ Союзай хилада дүтэлүүлхын түлөө бүтэдые хэлэд.

XVIII съезд дээрэ нүхэр Сталин болбол гадаадын политика тушаа партиин дээрэлэгдэһэн зорилгонуудые навруулан хэлээ һэн:

«1. Мирэй ба бүхы оронуудтай хэрэгэй холбоонуудые бэхижүүлхын политикые мүн саашадаа ябуулха;

2 Хилуунниие бусэдай гараар үхэлэн абажа дадаһан, дайнай провокаторнуудаар манай орониие конфликтда татан оруулхагүй ба зорилгоо һэргылэлгые сахиха;

3. Манай Улаан Армиин ба Улаан Сэрэгэй Улаан Флодой боевой хүсэшалалые бүхы хэмжээгээрэнь бэхижүүлхэ;

4. Арадуудай хоорондохи мирэй ба эбтэ хаанбарисаада заинтересованни ор. бүхы оронуудай ажалшадтай эбтэ хаанбарисагай уласхоорондын холбоое бүхэ болгохо».

Манай партиин Центральна Комитет ба Советскэ правительство болбол бүхы партийна ба партийнабэшэ большевигүүдэй, бүхы советскэ арадай нэгэнһаналай дэмжэлгээр, XVIII партийна съездын директивүүдые, нүхэр Сталинай заабаринуудые хэлбэригүй бэелүүлнэ. Энэ, эгээн зүб зам дээрэ. Соведүүдэй орон болбол түйлэй ехэ амжалтануудые түйлаба. Мүнөө агууехэ Советскэ Союзай хүн эд эрхэтэ гражданинууд болоһон 13 миллион нэгэшуһанай ахадүүнэр—украинууд ба белоруссууд панска дарлалтаһаа сүлөөлэгдэһэн байна. ССР Союзай ба Германиин хоорондо хаанбарисагай харилсаанууд байгуулагдаа. Эстонитой, Латвитай ба Литватай харилсантуһалалсаха тухай пакт баталагдаа, энээгээр манай оронөй баруун хилануудые аюулгүй байдал Балтика шадар бэхэжүүлэгдэбэ.

Эхин парторганизацинуудай отчетно-һунгалтын суглаанууд дээрэ, партконференцинүүд дээрэ СССР-эй уласхоорондын байдал тухай, манай эхэ оронөй военно хүсэшадал тухай олон хүнүүд үгэ хэлээ. Большевигүүд болбол хэрэгтэй сагай болоо һаань, дайниие үүсхэгшэдэй сохилтодо хоёр дабхар сохилтоор харюусахын тулада, арадые мобилизационно бэлэн байлгаха шухала тухай нүхэр Сталинай заабариие һанана.

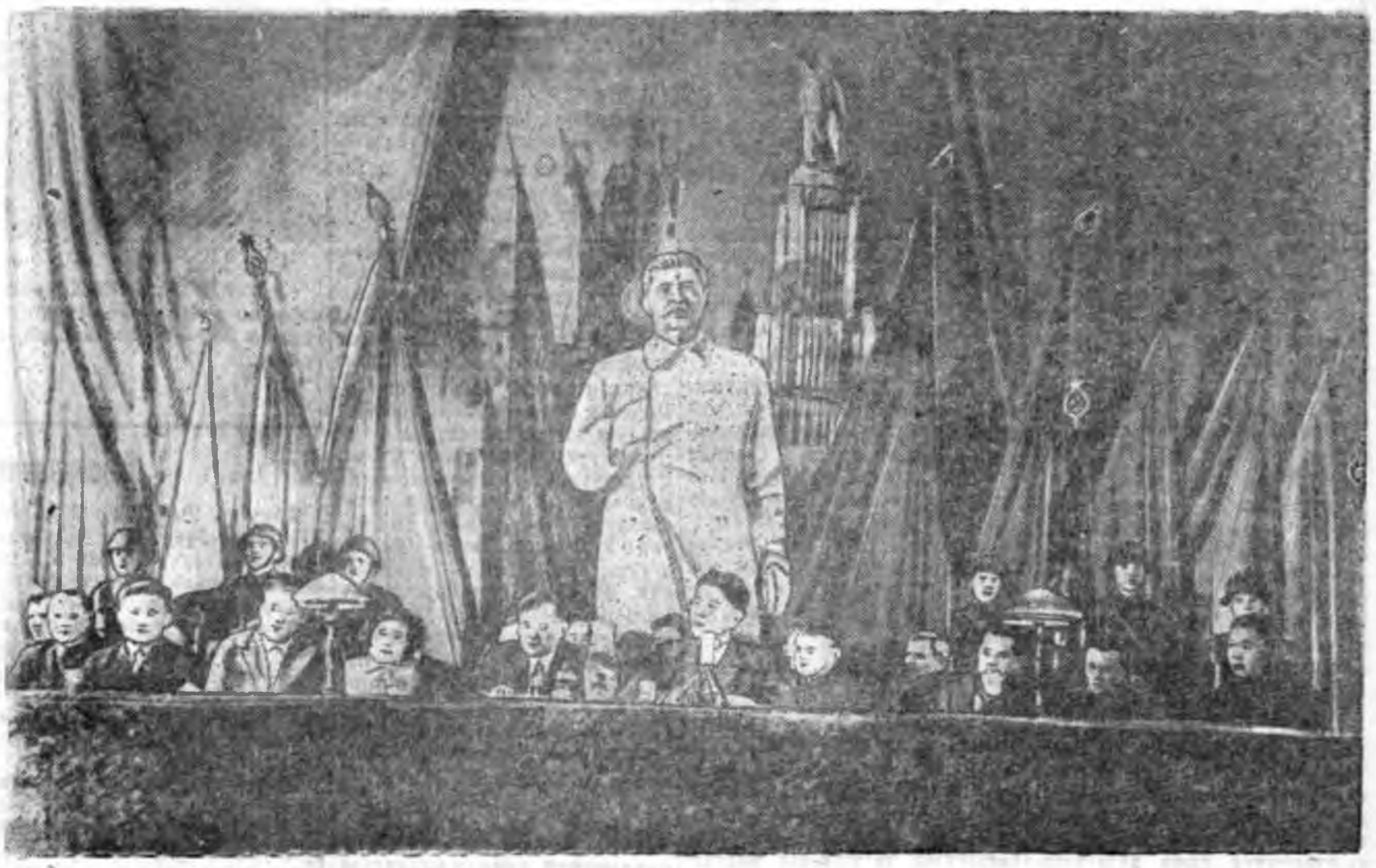
ВКП(б)-эйн XVIII съездһээ хойшо үнгэрһэн жэл болбол оронөй ажахын байдалда эршэмтэй, последовательна тэмэсэлэй, главна экономическа зорилгонуудые бэелүүлгын тэмдэг доро үнгэрөө. Энэ зорилгые шандхалга хадаа социализмһаа коммунизмда шалжан ороотой холбоотой. Энэ зорилго хадаа нүхэр Сталинай доклад соо тон али тодоор найруулагдаһан байна.

Главна капиталистическа оронуудые экономическа талааран хүсэхэ ба урдань ороходо гэһэн сталинска лозунгаар зоригжоһон. советскэ хүнүүд болбол съездын һүүлээр бүри һайнаар, бүри бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилдэг болоо Гурбадахи Табанжэлэй нэрэмжэтэ Социалистическа Соревновани болбол олонстаногуудта хүдэлмэрилгэ, профессинүүдые нэгэдхэлгэ, ажалай бүтээсээр табанжэлэй планиие дүрбэнжэлдэ дүүргэхын түлөө хүдэлөөн, деревнидэ зуунудтан - бригадирнуудай хүдэлөөн гэхэ мэтэ, стахановска хүдэлөөнэй шэнэ, бүри дээдэ формонуудые ба ажалда коммунистическа хандалгын шэнэ үзэгдэлнүүдые бии болгоо. Зорилго зүб гэхэдэ, стахановска хүдэлөөнэй шэнэ формонуудые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, арадай ажахын бүхы һалбаринуудта ажалай бүтээсые түргэн темпээр үргэхэ ябадал болоно.

Большевигүүд хадаа түйлаһандаа хэзээдэшье һанаагаа амардаггүй. Манай парти болбол социализмын строй хадаа гигантска ехэ эргабайдалнуудтай байна гэжэ советскэ арадые һургана. Ажалын социалистическа системын үлүү ашагые хүсэд хэрэглэжэ шадаагүйшүүдые партийна суглаанууд ба конференцинүүд дээрэ эридээр критикалһан байна. Гурбадахи сталинска табанжэлэй планиие дүүргэлгэ, манай эхэ оронөй оборонно хүсэшадалые саашадаа бэхжүүлгэ болбол бүхы ажахынуудай бүтээсээ гансал гүрэнэй планиие дүүргэдэг болохыень бэшэ, мүн продукциингаа шанарые һайжаруулан, завод бүриин, колхоз бүриин өөрынгөө продукциие улам элшэжүүлхыень эриэнэ.

ВКП(б)-эйн XVIII съезд дээрэ нүхэр Сталинай ба Молотовай хэһэндэк алуул соо хэрэлэгдэһэн, ангигүй социалистическа общественные байгуулалгын ба социализмһаа коммунизмда шата дамжажа шалжан ороогын агууехэ программа болбол партиин организационно хүдэлмэриие шэнэдхэн табихые эриһэн байна. Манай парти, революционно марксизмын парти болбол өөрынгөө хүдэлмэриин организационно формонууд ба методуудые бодото оршонбайдалһаа, бодото политическа зорилгонуудһаа дулдыдан хараалжа тодорхойлдог байһан ба тодорхойлжотье байна. XVIII съезд дээрэ ВКП(б)-эйн устанта оруулагдаһан хубилалтанууд хадаа партиин бүхы организационно хүдэлмэриие шэнэ оршонбайдалтай, шэнэ зорилгонуудтай зохилдуулаа, партидоторой демократиин бадаралтые, партиин члөнүүдэй активностиие ба самодеятельностиин дэбжэлтые, партийна кадрнуудай түргөөр ургалтые хангаа. Бүхэсоюзна Коммунистическа большевигүүдэй партиин XVIII съездын историческа тогтоолнуудые дүүргэхын түлөө сусарашагүйгөөр, ехэ энергеэр тэмсэе!

(„Правды" түрүү бэшэгһээ).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: XIV Областной партконференциин президиум.

(Михайловай фото).

XIV Областной партийна конференци

Мартын 11-нэй үдэшын заседани

Мартын 11-нэй үдэшын заседани дээрэ нүхэр Игнатьевай отчетно доклад тушаа прени үргэнөөр дэлгэрбэ. Үгэ хэлэгшэ нүхэд Кац, Башинов (Ярууна), Ильин (Иволга), Бояринцев (Түмэр замай район), Гладышев (холхеэ холбооной управлени), Воронгчин (Кяхта), Лазарев (Иволга), Ешиев (Зэдэ), Стоянченко (ВКП(б)-эйн ОК), Лагушкин (Кяхта), Ушнаев (Зэдэ), Васильев (Түмэр-замай район) болбол ВКП(б)-эйн историческа XVIII съездээр табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ Бурят-Монголой партийна организациин хэһэн хүдэлмэринүүдые тодорхой фактнуудаар харуулха зуураа, дутуу дундануудыень тэмдэглэбэд.

Иволгын районой партийна организацаһаа делегат нүхэр И. Ильин болбол Улан-Удэ городые тойруулан, овоще картофельно ба малажалай базые байгуулха асуудалда тогтожо хэлэбэ.

—Манай Бурят-Монголой столица—Улан-Удэ городой хүгжэхэтэй ба тэдэнэй ажалшадай тоогой ургахатай хамта, тэдэниие эдэб аяйлын продуктнуудаар хүсэд хангалга хадаа тон серьёзно ба харюусалгата хэрэг мүн болоно. Промышленна городуудые тойруулан, овоще-картофельно ба малажалай базануудые байгуулха тухайда ВКП(б)-эйн XVIII съездээр табигдаһан зорилгые хэрэг дээрэнь бэелүүлгэдэ манай Иволгын районно партийна организаци багабэшэ хүдэлмэринүүдые ябуулаа, габэшье, үшөө дутуунуудтай байнабди. Иволгын МТС-тэ хүдөөажахын сложно машинанууд элбэгшье һаа, овощной машинанууд тон хомор. Районой-мнай зарим колхозууд овощеводствые эрхилнэгүй. Теплицанууд үсөөн (мүнөө оройдоо 10). Энэ һунгагдаха ВКП(б)-эйн Обком хадаа эдэ бүхы дутуунуудые хараадаа абажа, овощеводствые бүхы хүсөөрэнь дэбжүүлхэ хэрэгтэ эрид хэмжээнүүдые абаха, манай партийна организацида тодорхой туһаламжа үзүүлхэ байһандань найданаб.

—Түмэр замай 12-дохи дистанци хадаа,—гэжэ делегат нүхэр Бояринцев мэдүүлнэ,—мүнөө хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Центральна орган „Правда" болбол организацинуудай ба учрежденинүүдэй штадуудые үсөөлхэ тухай асуудалые тон серьезноор табиа. Зүгөөр, энэ асуудал хадаа манай Бурят-Монголдо хэлсэгдээгүй байна, үлүү штадуудтай организаци, учрежденинүүд үшөө лэ олон байна.

Һүүлээрэнь, үгэ хэлэһэн делегат нүхэр Гладышев болбол БМАССР-эй холхеэ холбооной управлениин хүдэлмэри тухайда хэлэбэ.

—Үнгэрэгшэ жэлэй эхеэр, манай управлениин хүдэлмэриие шэнэдхэн табиха тухайда ВКП(б)-эйн Б.-М Обкомой тогтоол гаргагдаһан байгаа,—гэжэ Гладышев мэдүүлнэ.—Тэрэ гэһээр, хүдэлмэрилэгшэдэйгөө дунда идейно-политическа хүдэлмэриие, партийна өөрынгөө хүдэлмэриие һайжаруулагаһан, управлениингаа хүдэлмэриие шэнэдхэн табижа эхилээ һэмди. Тэрээнэй ашаар Б.-М. Обкомой туһаламжаар манай управлени хадаа 1939 оноймнай программые хүсэд дүүргэжэ, республикын түрүү учрежденинүүдэй нэгэн болоожо шадаа. ВКП(б)-эйн XVIII съездһээ хойшо парторганизацимнай 3 дахин ургаа. Гадна, зарим колхозууд, МТС-үүд болбол гүрэнэй үнэтэ зөөринүүдтэ эзэн бусаар хандана. Жэшээлхэдэ Кабанскын МТС-тэ хүдөөажахын сложно машинанууд (молотилканууд, сеялканууд культиваторнууд) сагаан талада жабарлжа хэбтэнэ. Бидэнэр хадаа гүрэнэй зөөриие бүдэнэй сасагы мэтээр сахиха арюун уялгатайбди.

Үдэшын заседаниие Түнхэнэй районой хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци амаршалба. Мүн, Баруун Тарбагатайн Леспромхозой хүдэлмэрилэгшэдэй амаршалгын телеграмма конференциин делегадуудай нэрьемэ аплодисментнүүд доро уншагдаба.

Мартын 12-ой үглөөнэй заседани

Мартын 12-ой үдэр. Областной партийна конференциин үглөөнэй заседаниие нүхэр Хахалов нээбэ. Саашань прени үргэлжэлжэ, Түнхэнэй аймагай партийна организацаһаа делегат Шабаев өөрынгөө аймаг доторхи культурна ба колхозно хүдэлмэринүүдэй тухайда хэлэхэ зуураа, Окин-Хошуунай холо таһархай байһанай шалтагаанаар, хүдэлмэринь гээгдэнги байна, тиимэ тулада ВКП(б)-эй ОК-гэй зүгһөө шухала болгон һаналаа табиха хэрэгтэй байна—гэжэ хэлэбэ.

Нүхэр Доржиев (Селенга) үгэ хэлэхэдээ: «Манай аймаг дотор Цыренов, Дамзанов, Дашиев ба бусад алдарта хүнүүд ургаа, түүгээр газартариалангай Наркомдһаа мэргэжэлтэ специалистнуудаар манай аймагые хангагүй» габа.

Нүхэр Петраков (Газартариалангай нарком) болбол газартариалангай учрежденинүүдэй хүдэлмэридэхи дутуу дундануудай тухайда хэлээд тэрэниие усаадхалгын хэмжээнүүд абтажа байна; жэшээлхэдэ, мүнөө 1940 он соо малай тэжээлэй тухайда тон ехэ анхаралаа табижа байнабди гэбэ.

Нүхэр Цыремпилов (ВКП(б)-эйн ОК-гэй секретарь) хүдөө нютагуудахи партийна хүдэлмэриин тухайда хэлэбэ.

Нүхэр Семенов (ПВЗ-эйн начальник) болбол заводойгоо хүдэлмэри ба дутуунууд тухайда хэлээ: «Манай заводой хүдэлмэрилэгшэдэй дундаһаа ургажа гараһан суута хүнүүд олон, жэшээлхэдэ, нүхэд Раблинов, Зонхоев, Очиров, Ильин, Мурзин ба бусад. Тиигэбэшье заводой дэргэдэхи партийна, комсомольско, профсоюзна хүдэлмэриин хангалтагүй байһанай шалтагаанһаа, ехэ дутуу эйлнүүд байха юм» гэжэ тэмдэглээ.

Саашань нүхэд Болсохоев (шалай завод), Цыбенжапов (Зэдэ), Черных (Баунт), Соловьев (Совнаркомой түрүүлэгшын орлогшо), Петров (ВКП(б)-эйн ОК), Мартемьянов (ВКП(б)-эйн ОК) ба бусад хамта 12 хүн үгэ хэлэбэ.

Мухар-Шэбэрэй, Түнхэнэй ба Кабанскын аймагай колхозникүүдэй зүгһөө, 15 колхозникүүд ерэжэ XIV конференциие амаршалхатайгаа хамта, өөһэдынгөө культурна ба ажахын амжалтанууд тухайда хэлэжэ, саашадаа бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилхые навлуулба. Энээгээр үглөөнэй заседани дүүрэбэ.

Ленинградска заводуудай ба Буденнын нэрэмжэтэ военно - электротехническэ академиин хүдэлмэрилэгшэдые шагналга

СССР-эй оборонно шадабариие дээшэлүүлгын хэрэгтэ амжаатата хүдэлмэриие ба инициативые харуулһанай түлөө. 1940 оной мартын 7-до СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар. Буденнын нэрэмжэтэ военно-электротехническэ академиин военно инженер Иванов, Буденнын нэрэмжэтэ военно-электротехническэ академиин кафедрын начальник Изюмов гэшэд Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаба. „Хүндэлэлэй тэмдэгэй" орденоор 3 хүн. «Ажалай доблестиин түлөө» медаляар—6 хүн, «Ажалай отличиин түлөө» медаляар—3 хүн шагнагдаһан байна.

СССР-эй ОРДЕНУУД БА МЕДАЛЬНУУДЫЕ БАРЮУЛГА

Мартын 11-эй үдэр, Улан-Удэ городто, угаалхэ баярай оршон байдал соо, арадуудай инаг вождь ба Сталинай хүндэлэлдэ нэрьемэ удаан аплодисментнүүдээр угтагдан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Наталевич болбол правительствын боевой даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэн ба тэрэ зуураа шэн зориг, баатаршалгануудые харуулһанайгаа түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указаар шагнагдаһан Улаан Армиин боецүүд, командирнууд, политхүдэлмэрилэгшэдтэ орденууд ба медальнуудые барюулба.

Улаанармеец А. М. Хохлов, врач Глебович ба бусадта Ленинэй орден барюулагдаба.

Улаан Тугай орденые улаанармеец И. В. Карпуков, замполитрук В. И. Новолоцкий, батальонно комиссар П. Л. Подчалов ба бусад, «Отвагын түлөө» медалиие улаанармеец Д. Доржиев, Кобылкин ба бусад олон абаба. Шагнагдагшадай дунда эхэнэрнүүд, ком. нач. составай боевой хаанинууд П. Б. Григорьева, Анна Ивановна Лабаева ба бусад олон бии.

Шагнагдагшадай зүгһөө харюугай үгые батальонно комиссар П. Л. Подчалов хэлэбэ. Нүхэр Подчалов болбол бүхы шагнагдагшад боецүүд, командирнууд ба политхүдэлмэрилэгшэдэй нэрһээ Советскэ правительствые, агууехэ Сталиниие амаршалха зуураа, Советскэ эхэ оронөө хамгаалалда хэзээдэ бэлэн байһанаа мэдүүлжэ, мүн өөһэдынгөө боевой ба политическа бэлэдхэлые дээшэлүүлхын түлөө, Улаан Армиингаа, бүхы советскэ эхэ оронойгоо оборонно хүсэнүүдые улам бүри дээшэлүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэхэбди гэжэ хэлэбэ.

Орденууд ба медальнуудые барюулга дээрэ Бурят-Монгол АССР-эй ажалшадай зүгһөө зуугаад хүн айлшадаар байлсаба. Бурят-Монголой XIV областной партконференциин нэрһээ делегаци ерэжэ шагнагдагшадые амаршалба.

Бүхы Бурят-Монголой ажалшадай нэрһээ республикын габьяата артист нүхэр Балдано баярай үгэ хэлэбэ.

Нүхэр Наталевич болбол шагнагдагшадые үндэр дээдэ наградада абтаһантайнь дахин амаршалгын үгэ хэлэхэ зуураа, тэдэнэй урда байгаа зорилгонуудые али тодоор хэлэжэ, үшөө олон үйлэ хэрэгүүдые бүтээжэ, ехэ Советскэ эхэ оронойгоо оборонно хүсэшадалые улам бэхижүүлхын түлөө эршэмтэй тэмсэхыень шагнагдагшадта хүсэбэ.

Хүндэтэ нүхэр Молотов!

Танай 50 наһа гүйсэһэн үдэр, Советскэ Социалистическэ Республиканүүдэй Союзай Верховно Соведэй Президиум болбол, Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай хэрэгэй түлөө сухаришагүй тэмэсэгшэ, коммунистическэ партиин үнэн хүбүүн, хүдэлмэришэн ба таряашанай социалистическэ гүрэнэй правительствын алдарта хүтэлбэрилэгшэ—Таниие халуунаар амаршална.

Ленин—Сталинай агуухэ партиин хүмүүжүүлэгдэгшэ—Та хадаа өөрынгөө 50 жэлэй ой хүртэр алдарта замаар ябаат. Ленин ба Сталинай хүтэлбэреэр, большевистскэ организацинуудай зэргэнүүдтэ хүдэлмэрилхэ зуураа, Та болбол бата революционно ленинскэ линиин түлөө эрид шангаар тэмсэлшээр ходоодо выступалдаг байгаат. Столыпинскэ реакци, арест ба сүлөөгүй хара үдэрнүүд хадаа царизмтай ба буржуазитай тэмсэлдэ Танай шэн зоригые, баатаршалгые ба революционно хатуу зүрхые эбдэжэ шадаагүй.

1917 оной октябрьска үдэрнүүдтэ, Ленин ба Сталинай ойрын соратник—Та болбол капиталистическэ стройе штурмдалгые хүтэлбэрилэгын штабта байгаат, хүдэлмэришэн ба таряашанай илалта түгэс забсарта восстаниин организаторнуудай нэгэнь байгаат.

Агуухэ Октябрьскэ социалистическэ революциин һүүлээр, Та болбол советскэ республикын илалтын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые эмхидхэн, гүрэнэй ба партиина байгуулалтын харюусалгата участогууд дээрэ хүдэлмэрилээт.

Капиталистическэ хүреэлгын агентурада эсэргүү хатуу шанга тэмсэлэй жэлнүүдтэ—пролетаринар ба ажалшад болбол Таниие, агуухэ Сталинай ойрын соратник гэжэ, социализмын түлөө тэмсэлдэ сусаршагүй хүтэлбэрилэгшэ гэжэ, нэдэхэ байна.

Марксизм—ленинизмые алибологоор хазаiруулха ябадалда танай эбсэшэгүй байлга, партиин генеральна линиие бэелүүлгэдэ танай хэлбэришэгүй байлга, партиин ба арадай дайсадта эсэргүү тэмсэлдэ танай хайрагангүй байлга болбол ленинско-сталинскэ партийностиин жэшээнь болон ходоодо байха.

СССР-эй Арадай Комиссарнуудай Соведэй түрүүлэгшын постдо байхадаа, Та болбол ленинско-сталинскэ эпохын партиина ба гүрэнэй деятелиин гайхамшаг зохилдолгын жэшээ байгаат.

Танай практическа хүдэлмэреэр сталинскэ табанжалнүүд бэелүүлэгдээ, Советскэ гүрэнэй экономическэ ба оборонно хүсэшададые бухэжүүлгээр туйлай ехэ хүдэлмэри ябуулагдаа.

Хоёрдохи империалистическэ дайнай эхилээд байһан, уласхоорондын тусгаар сложно харилсаануудай условинуудта, Советскэ гүрэнэй гадаада политикые сахэ хүтэлбэрилгэ Танда даалгагдаһан байна. Та болбол СССР-эй аюулгүйн интересүүдтэ ба Советскэ Союзай арадуудай мирнэ ажалые хангалгын интересүүдтэ эдэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэнэт.

Советскэ Социалистическэ Республиканүүдай Союзай Верховно Соведэй Президиум болбол социалистическэ эхэ оронойгоо урда тэнаар хэгдэһэн туйлай ехэ габьяануудые тэмдэглэхэ зуураа, Советскэ Социалистическэ Республиканүүдай Союзай арадуудые баярлуулан, тэдэнэй зол жаргалда үшөө олон ба олон жэлнүүдтэ ажаһуухыетнай ба хүдэлмэрилхыетнай хүсэһэн өөрынгөө халуун хүсэлэнгүүдые Танда хүргэнэ.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Президиум.

МОЛОТОВАЙ ТҮРЭҺӨӨР 50 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

Москвагай ажалшад, мүн тэрэшэлэн, манай үргэн ехэ ороной ажалшад болбол нүхэр Сталинай дутын соратник, советскэ правительствын толгой — Вячеслав Михайлович Молотовай түрэһөөр 50 жэлэй ойе тон ехэ баяраар тэмдэглэбэ. Предприятинууд, учрежденинүүд, военскэ частьнуудта, һургуулиин участогуудта, институдууд ба һургуулинуудта, Молотовай ажабайдал ба революционно ажалябуулгануул тухай беседэнүүд ба материалнуудые уншалга эмхидхэгдэнэ.

Молотовай нэрэмжэтэ промышленна академиин 130 агитаторнууд болбол, анханда байһан һунгуулиин участогууд дээрэ ба академиин группануудта, нүхэр Молотовай ажабайдал тухай беседэнүүдые үнгэргэбэ. Мартын 9-дэ Молотовай түрэһөөр 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан партиина суглаан, тэрэнэй нэрые зүүжэ байгаа энергетическэ институтда болоһон байна.

Нүхэр Молотовай нэрые зүүжэ байгаа электролитна зэд хайлуулгын заводой хүдэлмэришэд энэ гайхамшаг үдэрые агуухэ инагладаар тэмдэглэбэ.

Нүхэр В. М. Молотовай түрэһөөр 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан гадаада гүрэнүүдэй деятельнүүдэй амаршалганууд

СССР-эй Арадай Комиссарнуудай Соведэй түрүүлэгшэ ба гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар нүх. В. М. Молотовай түрэһөөр 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Германиин гадаада хэрэгүүдэй министр г. фон-Риббентроп, Китадай гадаада хэрэгүүдэй министр г. Ван Чжун Гуй, Турциин гадаада хэрэгүүдэй министр г. Шюкрю Сараджоглу, Эстониин премьер-министр г. Улуотс, Эстониин гадаада хэрэгүүдэй министр г. Пийп, Эстонско армиин главнокомандовалагша генерал Лайдонер, Литвын премьер-министр г. Меркис, Латвиин гадаада хэрэгүүдэй министр г. Мунтерс, Словакиин гадаада хэрэгүүдэй министр г. Дурчанский, Монголой Арадай Республикын премьер-министр маршал Чойбалсан гэгшэд амаршалгануудые эльгээбэ.

Дипломатическа корпусай амаршалганууд

СССР-эй Арадай Комиссарнуудай Соведэй түрүүлэгшэ ба гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар нүх. В. М. Молотовай түрэһөөр 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Германиин онсо ба бүрин эрхэтэ посол г. фон дер Шуленбург, Иранай онсо ба бүрин эрхэтэ посол г. М. Саэд, Японии онсо ба бүрин эрхэтэ посол г. Ш. Того, Афганистанай онсо ба бүрин эрхэтэ посол г. Султан Ахмед Хан, Холбоото Штадуудай онсо ба бүрин эрхэтэ посол г. Л. Штейнгардт, Турциин онсо ба бүрин эрхэтэ посол г. Али Хайдар Актай, Латвиин онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр г. Ф. Коциньш, Монголой Арадай Республикын бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэ господин Самбу, Даниин онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр г. Л. Больт Иоргенсен, Эстониин онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр г. А. Рей, Бельгиин онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр г. Г. Хейндрикс, Тувинска Арадай Республикын бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэ г. Намчак, Литвын онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр г. Наткевичиус, Румыниин онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр г. Давидеску, Норвегиин онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр г. Э. Массенг, Венгриин онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр г. Криштоффи, Словакиин онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр г. Ф. Тисо, Болгариин онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр г. Т. Христов, Италиин хэрэгүүдтэ найдагдамал г. Л. Машиа, Китадай хэрэгүүдтэ найдагдамал г. Джан-Тин, Грециин хэрэгүүдтэ найдагдамал г. Н. Депаста гэгшэд амаршалгануудые эльгээбэ.

СССР-эй НАУКАНУУДАЙ АКАДЕМИДЭ

СССР-эй наукануудай Академи болбол Вячеслав Михайлович Молотовай түрэһөөр 50 жэлэй ойе үргэнөөр тэмдэглэбэ. Биологическа наукануудай отделенидэ, түлишын малтамалнуудай ба органическа бэшэ нэгэтэ химиин институдуудта, Вячеслав Михайлович Молотовай ажабайдал ба ажалябуулгада зорюулагдаһан суглаанууд ба хөөрэлдөөнүүд эмхидхэгдэв. Общественнэ наукаар фундаментальна библиотека болбол нүхэр Молотовай хүдэлмэриин тодо библиографиие баддэһан байна.

Юбилейтэй дашарамдуулан, «СССР-эй наукануудай Академиин вестник» гэжэ журналай тусгаар номер гаргагдахань. Тэрээнэ, СССР-эй наукануудай Академиин президиум академик Комаровай „Наукын хани" гэжэ статья, академик Вышинскиин—„Советскэ правительствын толгой", ба бусад статьянууд оруулагдаха байна. Наукануудай Академиин бусад журналнуудта һонирхолтой материалнууд оруулагдаба. «Историк—публицист» гэһэн статьянуудые толилхонь: «Правда», нүх. Молотовай хүдэлмэри тухай» «Молотов—петроградскэ промышленностиин хүтэлбэрилэгшэ ба организатор». Молотовто зорюулагдаһан материалнууд, мүн тэрэшэлэн «Экономикын проблеманууд», «Советскэ гүрэн ба эрхэ» гэжэ журналнуудта гаргагдахань.

Нүхэр В. М. Молотовай нэрэмжэтэ стипендинүүдые тогтоохо тухай

Нүхэр Вячеслав Михайлович Молотовай 50 жэлэй ойе тэмдэглэн, ССР Союзай Арадай Комиссарнуудай Совет болбол доро дурсагдаһан һуралсалай дээдэ заведенинүүддэхи эрхим һурагшадта Молотовай нэрэмжэтэ стипендинүүдые тогтоохо гэжэ шиидхэбэ:

Ленинградскэ индустриальна институтда—һара бүхэндэ 400 түхэригэй 50 стипендинүүд,

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Казанска гүрэнэй университедтэ—һара бүхэндэ 400 түхэригэй 50 стипендинүүд,

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Кировскэ педагогическа институдта—һара бүхэндэ 400 түхэригэй 50 стипендинүүд,

Пермскэ медицинскэ институтда—һара бүхэндэ 400 түхэригэй 50 стипендинүүд,

Пермскэ гүрэнэй университедтэ—һара бүхэндэ 400 түхэригэй 50 стипендинүүд,

Пермскэ хүдөөажахын институтда—һара бүхэндэ 400 түхэригэй 50 стипендинүүд.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хоринн аймагай, Удын сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой агитатор Д. Холхоев болбол колхозниггуудтаа Карл Марксайхидай хандалгые уншажа танилсуулжа байна.

(О. Цыбиковай фото).

Соцсоревнованида уриба

Яруунa. Витимэй сомоной, XVII парткоференциин нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Балданов, парторгнь Х. Чимитов) болбол культурна ба болбосон байдалда оролгоор ниилээдгүй хожомдонги ябана. Ушар юуб гэхэдэ, колхозниггуудай байрын 40 гэр шэнээр бариха плантай аад, энэ хүдэлмэреэ дүүргээгүй, 20 гэрэй модон материалые даны үнхирүүлжэ байна.

Байрын баригын хүдэлмэринүүдэй таһалдаһанай гэмээр, колхозниггуудань тон муу байратай, культурна бэшээр ажаһууна.

Эдэ бүхые хараадаа абажа, тус колхозой 60 тухай стахановнууд ба ударниггуудай хабаадалгатайгаар болоһон слет хадаа „Хүдөө нютагуудые хүсэд культурна болбосон болгохо" гэһэн, Баргажанай аймагай, Карл Марксай нэрэмжэтэ колхозой колхозниггуудаар үүсхэгдэһэн хүдэлөөндэ оролсожо, колхозниггуудай байрын 40 байшангуудые 1940 ондо бариха; бага бэшэгтэниие һайн бэшэгтэй болгохо; малажалай фермэнүүд дээрэ зоотехническэ баригануудые жэшээтэ һайнаар, планай һоор барижа дүүргэхэ гэхэ мэтын уялгануудые абаад, Гундын сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозниггуудые социалистическэ соревнованида уриба.

Доржи.

ОПЕРАТИВНА ХҮТЭЛБЭРИ

Доодо-Торийн МТС (директор Балалаев, замполит нүх. Соколов) болбол шэнэ кадрнуудые—тракторнистнуудые бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ тон ехээр анхаралаа табина.

Тус МТС-тэ мүнөө 35 хүнэй хабаадалгатайгаар (тэдэнэйнь 12-нь эхэнэрнүүд) курс эмхидхэжэ һуралсалайнь хүдэлмэриие һайнаар ябуулна. Эдэ һурагшадта һаруул дуулан байра, һургуулиин һайн байшан ба клуб бэлэдхэнхэй.

Курсда һуража байгаа хүхюун, омог залуушууд хадаа отлично һуралсалай түлөө тэмсэнэд.

Гадна, тус МТС хадаа хүдөө ажахын машинануудай ремонтолгые нуу бэшээр үнгэргөө: 27 трактор, 10 сеялка, 24 плуг, 9 боронойе хүсэд һайн шанартайгаар ремонтолжо дүүргэбэ. Ремонтын хүдэлмэриин үедэ Зайцевай бригада (5 хүн) стахановскаар хүдэлмэрилжэ, үйлэдбэринийгээ даабаринуудые үдэр бүхэндэ 130-150 процент дүүргэнэ. Энэ бригадынхид 5 үдэрэй тэршо соо газогенераторна тракторые ремонтолжо дүүргэдэг (планай һоор 7.5 үдэр ремонтолхо байгаа). Мүн энэ стахановцууд: Крюков, Лямухин ба Десятов гэгшэд байна.

Г. ЖЕРБАЕВ.

Ударник үбгэн

Зэдэ. Дээдэ-Торийн сомоной, Энгельсай нэрэмжэтэ колхозой член Галсан Тойнов гэгшэ 1939 оной тэршо соо полеводческо бригадада хүдэлмэрилжэ 877 ажалта үдэр олоһон байна.

Ударник үбгэн Галсан Тойнов болбол 78 наһатайшье һаа ажал хүдэлмэреэ залуушуудһаа нэгэшье хожомдодоггүй, мүнөө ефремовскэ звеногой составта оролсожо ажалай бүри үндэр бүтээсые туйлажа байна. Үбгэн Галсан болбол хүдөөажахын Бүхэсоюзна выставкада хабаадахын, Москва столицые харахын түлөө бүри эрмэлзэлтэйгээр тэмсэжэ байна.

Г. Жербаев.

КОНЬКИГААР ЯБАГШАДАЙ СОРЕВНОВАНИ

Мартын 6-7 үдэрнүүдтэ, «Динамын» каток дээрэ, ВКП(б)-эй XVIII историческа съездын болоһоор нэгэ жэл үнгэрһэнэй ойдо зорюулагдаһан, городской спортна общественнуудай конькигаар ябагшадай соревновани болоо. Соревнованида хамтадаа 21 хүн хабаадалсаа.

500 метр дистанциин урилдаанда нүх. Матвеев («Динамо») түрүүлбэ. Тэрэ хадаа нэгэдэхи һуури эзэлжэ, 55,5 секунда соо, хоёрдохи—Сенечук («Медик»)—56 сек., гурбадахи — Малых («Спартак»)—57,2 секунда соо гүйлэбэд.

1500 метрэй урилдаанда нүх. Малых нэгэдэхи һуури эзэлжэ, Сагынь—2 минута 56 секунда. Хоёрдохи—Аржанов («Медик»)—2 мин. 57,6 сек., гурбадахи — Бобыкин («Медик»)—2 мин. 59 секунда.

Динамовец нүх. Матвеев хадаа 6 мин. 15,8 сек. саг соо 3000 метр газарта гүйжэ, нэгэдэхи һуури эзэлбэ. Хоёрдохи ба гурбадахи һууринуудые медигэйхид—нүхэд Аржанов (хоёрдохи) ба Бобыкин (гурбадахи) гэгшэд эзэлбэ.

5000 метрэй урилдаанда нүх. Соловьев түрүү һуури эзэлһэн ба республикын шэнэ рекорд туйлаһан байна. Тэрээнэй сагынь 10 мин. 09,4 секунда. Хоёрдохи һууриие нүх. Аржанов эзэлбэ. Спартаковец нүхэр Малых гурбадахи һууриида гараба.

Эхэнэрнүүдэй 1000 метр урилдаанда нүх. Бессараб болбол («Локомотив Востока») 2 минута 21 секунда гүйжэ, республикын шэнэ рекорд туйлаба. Нүхэр Плюскина («Медик») 2 мин. 23 секунда соо гүйжэ, хоёрдохи һуури эзэлбэ. Гурбадахи һууриие нүх. Тютеева («Медик») абаба.

500 метрэй гүйлдөөндэ нүх. Бессараб баһал амжалта туйлаһан байна. Хоёрдохи һуурида нүх. Тютеева ба гурбадахида нүх. Истофеева («Динамо») гараба.

Республикын залуу конькобежец—чемпион нүхэр Малых («Спартак») хадаа энэ соревнованида илажа гараһан байна.

ЦЫРЕНОВ.

АБАҺАН УЯЛГАЯА МАРТАХА ЁҺОГҮЙ

Хоринн аймагай, Удын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз хүнһөө бүридэн ефремовскэ, үндэр ургасын звено эмхидхэһэн. Тус звено хадаа нэгэ гектарһаа 1... пудһаа багабэшэ тариа хурлаха гэжэ уялга абаһан байгаа. Гэбэшье, энэ звено (хүтэлбэрилэгшэнь нүх. Дарижав) мүнөө болотор агрохимижээнүүдые участок дээрэ ябуулаагүй.

Абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тула, агрохимижээ ябуулгые участок дээрэ хэрэгые мартаха ёһогүй.

Дам. Жам.

ТАРИЛГАДА ЖЭШЭЭТЭ ҺАЙНААР БЭЛЭДХЭХЭ

(Селькорнуудай бэшэгтэ шэнжэлэл)

Тарилгада жэшээтэ һайнаар ба забсаг түгэсөөр бэлэдхэлгэнээ, тарилгые богонихон болзорто эрхим шанартайгаар үнгэргэлгэ һөө ба таряалангай газар дээрэ агрохимижээнүүдые үргэнөөр хэрэглэлгэһээ үндэр һайн сталинскэ ургаса туйлагдана гэжэ үнгэрһэн жэлнүүдэй практиканууд харуулаа. Эдэ бүгэдые хараада абажа манай республикын түрүү колхозууд 1940 оной, ойртожо байгаа хабарые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтажа байна.

Закаменай аймагай, Санагын сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь ордентэ нүх. Б. Гомбоев) болбол һайн шанартай тариагаар үрэһэнэй фондые 100 процент хаажа, 21 плугууд, 20 борнойнуудые ремонтолжо, 42 моридые, тарилгада хэрэглэхээр хараалжа, хабарта эрхим бэлэдхэлые хангаад байна гэжэ манай селькор Б. мэдээсэнэ. Мүн энэ колхоз 350 тонна шэбхэ поле дээрэ адхаа, 40 центнер үнэһэ суглуулаа.

Тус аймагай, Хужарай сомоной, Молотовай нэрэмжэтэ колхозой тариан ажалай хоёрдугаар бригада (бригадирань нүх Ш. Нурбоев) 40 плуг, 12 борнойнуудые һайнаар ремонтолһон ба 70 моридой тоног посторонкануудые бэлэдхээд байна. Бригадынь 70 морид таргануд ба хабарай тарилгын үедэ, хүрэхээр, һайхан үбһэ, вогоон солома ба овёс гэхэ зэргын тэжээлээр хангагданхай. Цакирай сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүх. Д. Хандажапов), «Улаан Батор» (түрүүлэгшэнь нүх. Дашиев) колхозууд тарилгада мүн лэ һайнаар бэлэдхээ. „Улаан Батор" колхоздо үндэр ургасын сэг үргэлжын 3 звено эмхидхэгдэбэ.

Зэдын аймагай, Доодо-Бургалтайн сомоной «Заветы Ильича» ба Карл Марксай нэрэмжэтэ колхоз, Яруунын аймагай, Ульдэргын сомоной колхозууд тарилгада эрхим бэлэдхэлые хангаа гэжэ селькорнууд Г. Жербаев (Зэдэ), С. Галсанов, Ц. Дашипылов (Яруунa) мэдээсэнэ.

«Ульдэргын сомоной колхозууд ерэхэ жэлдэ гектар бүриһөө 35 центнер ургаса абахын тулада ефремовскэ звенонуудые эмхидхэжэ, ефремовскэ агротехникые шудалхын зорилгоор һарадаа 3 занятинуудые үнгэргэнэ. Эдэ звенонууд эрхим колхозниггуудһаа—үйлэдбэринийгээ даабариие 200-300 процент хүртэр дүүргэгшэдһээ бүридэнхэй. Звеногой членүүд Даши Холхоев, Сультим Жамбалдоржиев, Дашидондок Базаров (Молотовай нэрэмжэтэ колхоз) Б. Н. Цыренжабон (Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз) гэгшэд мүнөөшье хүдэлмэриин һайн результадуудые харуулжа байна. Эдэ колхозуудай тариан ажалай бригаданууд ба звенонууд болбол тарилгын кампаниие богонихон болзор соо, эрхим шанартайгаар дүүргэхын тула социалистическэ соревновани багалаад, тарилгадаа хэлээшье гаракаар бэлэн байна. Энгеэр, тарилгада һайнаар бэлэдхэһэндээ илнаалгаа амаршаха ёһогүй, тарилгада бодото амжалтануудые туйлахын түлөө бүхы колхозууд ба колхозниггууд тэмсэхэ уялгатай.

Гэхэтэй хамта, зарим колхозууд хадаа үндэр ургаса туйлахын хэрэгтэ анхаралаа табингүй, хабарай тарилгада бэлэдхэлэй алибүхы хүдэлмэринүүдые удаа руулжа байна» — гэжэ манай селькорнууд мэдээсэнэ.

„Хоринн аймагай, Дээдэ-Курбиин сомоной, „Шэнэ-ажал" колхоз (түрүүлэгшэнь Ц. Д. Митыпов) болбол үнгэрэгшэ жэлдэ тарилгын бэлэдхэлые туйлай муугаар ябуулһан дээрэһээ, 1939 ондо бага ургаса абаа һэн,— селькор М. Хориһоо мэдээсэнэ.— Гэбэшье, үнгэрэгшэ жэлэй алдуунуудһаа зохихо бывод хээгүй, энэ жэлэй тарилгада хангалтагүйгөөр бэлэдхэжэ байна. Жэшээлхэдэ, 361 центнер овес, 20 центнер ячмень, 150 центнер картовкые үрэһэнэй фондо хаахо плантай аад, оройдоо 60 центнер овес, 90 центнер картовка хааһан ба нэгэшье центнер ячменьгүй байна. Эндэ, агротехническэ заабаринууд холо дугуугаар байлгадана, үндэр ургасын звено мүнөө хүртэр эмхидхэгдээгүй байна".

К. селькорой мэдээсэһэн ёһоор, Хоринн аймагай, Удын сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз аймаг соогоо томо колхозуудай нэгэндэ тоологдодог болобошье, ерэхэ хабарай тарилгые хангалтагүйгөөр бэлэдхээд байна. Мүнөө, орооһото культурануудай 200 гаран центнер үрэһэн дутуу. Тус сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозшье үрһөөр дутуу ба агрохимижээ ябуулгын планаа холо дүүргээдүй байна.

Мүн, Зэдын аймагай, Дээдэ-Торийн сомоной колхозууд ба Дэрэстэйн сомоной „Социализм" колхоз тарилгада бэлэдхэлэй олон дутуунуудтай —гэжэ манай селькорнууд Б. С. Мункуев ба Ч. Тучинов гэгшэд мэдээсэнэ.

Хүдөө ажахые хүгжүүлхэ, тарянай ургасые дээшэлүүлхэ тухайда парти ба правительствын тогтоолнуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд бүхэн серьезноор, большевистскэ ёһоор тэмсэхэ уялгатай. Эдэ болбол бодото байдалаа зохихо выводуудые хэжэ, тарилгада бэлэдхэлые дары сагаа дүүргэхэ, үндэр ургасын түлөө тэмсэл, хабарай тарилгада жэшээтэ һайнаар бэлэдхэлгэһээ эхилнэ гэжэ ойлгохо ёһотой.

Харюусалгата редакторые орлогшо Ц. ОЧИРОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ Повтросо шэнэ, 19. Телефоны: отв. редактора — 3-44; отв. секретаря — 3-23; зав. отд. партийной жизни — 7-55 (2 зв.); зав. сельхоз отд. — 7-55; зав. отд. кадров — 5-07.

Типография НКМП БМАССР. Бургланлид № 255